

UCHWAŁA

24 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

na posiedzeniu niejawnym 24 maja 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko M. K.
o zapłatę,
na skutek przedstawienia przez Sąd Rejonowy w Koninie
postanowieniem z 16 listopada 2023 r., V Gz 18/23,
zagadnienia prawnego:

„czy w aktualnym stanie prawnym w sytuacji, gdy doszło do wyznaczenia innego składu sądu I instancji do rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, zażalenie to odrzuca sąd w składzie jednoosobowym na podstawie art. 394[1a] § 1[1] ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm. dalej jako: „k.p.c.”), czy też sąd w składzie trzyosobowym na podstawie art. 394 [1a] § 1[1] k.p.c.?”

podjął uchwałę:

W stanie prawnym ukształtowanym ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860) i ustawą z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 614) zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji na postanowienie o odmowie zwolnienia od

**kosztów sądowych odrzuca sąd w składzie jednego sędziego
(art. 394^{1a} § 1¹ k.p.c.).**

Władysław Pawlak Roman Trzaskowski Karol Weitz

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 21 czerwca 2023 r. w sprawie z powództwa P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko M. K. Sąd Rejonowy w Koninie oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pozwana złożyła zażalenie na to postanowienie. Sąd Rejonowy w Koninie rozpoznając to zażalenie powziął poważne wątpliwości, którym dał wyraz występując z przedstawionym na wstępie zagadnieniem prawnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1860) w art. 394^{1a} k.p.c. dodano §1² z którego wynika, że zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji rozpoznaje sąd w składzie trzech sędziów. Z kolei ustawą z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 614) do art. 394^{1a} dodano § 1¹, przesądzając, że sąd, który wydał zaskarżone postanowienie odrzuca w składzie jednego sędziego zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji spóźnione, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne, jak również zażalenie, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.

Zważywszy, że pojęcie rozpoznania zażalenia obejmuje również jego kontrolę pod względem dopuszczalności (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 1 lipca 2021 r. III CZP 36/20, OSNC 2021 nr 11 poz. 74) wskazaną rozbieżność między art. 394^{1a} §1² i art. 394^{1a} §1¹ k.p.c. należy rozstrzygnąć w ten sposób, że drugi z powołanych przepisów stanowi regulację szczególną względem pierwszego z nich i zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji na postanowienie

o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych odrzuca sąd w składzie jednego sędziego.

Z tych względów, Sąd Najwyższy podjął uchwałę jak na wstępie

.

Władysław Pawlak Roman Trzaskowski Karol Weitz

[SOP]

[ał]